

Передплата

до «РУСЛАН» влість:

в Австрії:

на члн рік . . . 20 пер.
в рік року . . . 10 пер.
в черв. члн . . . 5 пер.
в рік . . . 170 пер.

За границею:

члн рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за рік року . . . 8 рублів
або 18 франків

Посилкою число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і думку ми вареш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і міра руска.» — В Русланових ієсалів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5¹/₂ год. пополудні.

Редация, администрация і
експедиция «Руслан» під
ч. 1. л. Дембровського (Хорун-
щини). Експедиция місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
напередне застереженя.—
Рекламації неопечатаніє
вільні від порта.— Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і пр-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Поважний голос про сучасну хвилю польско-руської справи.

(+) В краківському місячнику Przegląd Powszechny за май оповістив вірменський архієпископ о. Теодорович ширшу розвідку п. з. Obecny moment kwestyi polsko-ruskiej, з котрою бажаємо познакомити нашу суспільність.

Навіваючи до події з 12. цвітня, згадує автор, що вказувано на російські відносини, звідки наука анархізму і тероризму перенесла ся і до нас. Однак поглядом сему суперечить обставина, що заграничний тероризм і анархія мають ясну ціль і відповідно тій вибирають хвилю ділання і жертву, щоби тим способом усунути ненависну систему, якої не можуть повалити иншим способом.

Тимчасом в Галичині, хоч би якими чорними красками зображав хто тутешні відносини, не зможе заперечити, що Русини мають політичну репрезентацию, котра законною дорогою всего добивати ся може. Мають бо значне число мандатів і творять поважний політ. табор. Якраз тепер була хвиля на той навіть случай, колиб дійсно були zagrożені, що могли вступати на дороги, вказані політичним розумом, на дороги промощені політичними впливами. В таких історичних хвилях (нова доба парламентаризму з загальним виборчим правом) замовкає навіть найкрайніший тероризм, пережде, поки не випробує тих нових доріг. Навіть рішучий анархіст назвав би се політичне убийство в таких обставинах неоправданим анахронізмом.

Коліб навіть вся історія Руси у відносинах до Польщі була переповнена рядом політ. убийств, то ще заслїплений системою політ. убийств сказав би: «тепер треба притихнути, бо коли що йно досягнулисьмо більші права політичні, коли наша репрезентация починає робити перші кроки, коли можемо сподівати ся по ній політичних придбань, отже пождім, щоби можна сказати, що вичерпало ся всі способи».

Тимчасом саме тоді, коли політ. репрезентация не розпочала ще жити політ. життям, довершено скритоубийство. Чиже може бути більший контраст між обставинами, а злочином? Чи може ще більше обтяжувати політ. сумління парламентарного клубу, як відношеня сего злочину до народної конечности? Так само зазначає автор, що й жертва злочину, подібно як і хвиля вибрана, стає в яскравій суперечности до тих інтересів і замі-

рів, які міг би собі випити анархічний тероризм і заграничний терорист скорше осудив би сю подію і назвав би Vubestreich. Сугестив ненависти з часописній і брошур нагромадила стілько пального матеріялу в кругах молодежи, так заволодїла її почуваннями, що вже она не уміє розібрати, чи сей злочин має яку ціль, чи хвиля пригідна не уміє держати ся ніякої етики злочинної (коли так можна висловити ся) і певної ідеї інтересів, яка кермує подібними злочинами. Іде отже за слїпою пристрастю, котра кидає словами: бити і мордувати, не питаючи що, коли і кого. Сих слів не відносить однак автор до загалу руского народу, ані до загалу рускої молодежи, лише до певних кругів, котрі шкодять народности польській і рускій, а сій останній найбільше.

Автор нагадує, що перед кількома роками митрополит Шептицький видав посланіє про пайдокрацію, котре булоб тепер на часі пригадати. Там остерігає руский нарід перед небезпечностю, що молодіж за рано бере в свої руки публичні справи і о них самостійний видає осуд, а старші, замість покермувати нею, слїпо підлягають її вирокам. Останні події і кровавий злочин потвердили побоювання митрополита.

Сей злочин заскочив руских політиків. Одначе часть руского дневникарства і руских політиків, замість осудити злочин, двозначно або недвозначно прославляють вго, а поважні політики поусували ся, як би під заклятем тероризму мовчати, а під адресою злочинця сипле ся стілько спочування і підлещування, що виходить се на прославлюване злочину.

Відносить ся вражінє, що певна часть дневникарства і політиків приймає слїпо команду молодежи, іде на услуги малолітних злочинців, витворює атмосферу, в котрій завмирає докір сумління, обуренє справедливости, закон етики і моральности, а вицвітає апогеоза, де за злочин можна дїждати ся дешевої слави, а за злий вчинок памятника богатиря.

Мабуть не застановляють ся ті панове, яку страшну одвічальність приймають за свої писаня, за кожду мову і агітацию, не кажу вже супроти Бога, але власного народу, власної молодежи, своєї будучини. Розходить ся мабуть о те, щоби з терору утворити для себе чинник сили політичної, але не застановляють ся, що користи досягнені не зрівноважать тих шкід моральних і духових, заданих власному народови.

Бо якеж вихованє, які ідеали готують сї провідники своїй молодежи? Що

з неї буде, коли вже нині почне вірити в се, що она править народом, що кожда її гадка, то диктаторска гадка, що кождий її поступок, то лицарство, старші в суспільности, що політики є лише на те, щоби сповняли і прославляли все, що виляже ся в її головах? Яку будучину приготовляють тій молодежи ті, що її злочини надають пятно мучеництва і пожертвованя. Що остане в ідеалах молодежи, коли головним ідеалом її ставить ся убийників? Яка доля жеде ту молодіж, кормлену ненавистію, убийствами? Чи ті панове думають, що звернуть їх серця на свою користь? Помиляють ся вельми! Вже тепер переконують ся старші політики, що молодіж вириває їм керму з рук, гонить стрімголов, а скоро перейме ся ідеалом убийств, чи не вїде се і в круги життя родинного і морального і не затроїть родинних огнищ і заводової праці, поривів і надії?

Не можна безкарно вичеркнути заповіди „не убий“, а мимохіть насувають ся слова Ісаї: „Горе вам, що ставите темноту за свїтлість, а свїтлість за темноту“.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Посольска палата перевела розправу над підвисненєм контингенту новобранців і помочію для родин резервістів на основі наглого внесеня гр. Кольоврата.

Пос. соц. Фрайндліх докоряв парлам. більшости, що в першім році єствования народного парламенту нічого не зробила для народу, а дбає лише о держ. конечности, коли тимчасом нарід домагає ся таких предлог, як про забезпеченє на старість і на случай неспосібности до роботи. Соціялісти будуть голосувати проти наглости і проти meritum.

Пос. Гугенберг (христ. сусп.) заявив, що представники народів можуть спокійно голосувати за сим внесенєм, бо оно з одного боку скріпляє оружну силу, але з другого подає всякі пільги в службі.

П. Кльофач виступав проти наглости і meritum і жалував ся на неприхильне становище військової управи супроти Чехів.

Пос. Ліберман жалує ся на великі тягари і заявляє, що соціялісти доси не дадуть державі рекрутів, поки армія не змінить ся у велике демократ. військо. Парламент залагоджує лише державні конечности, але не дбає про конечности народні, а се викликає невдоволенє населеня парламентом, коли правительство нарікає на малий контингент

армії, то бесідник вказує на се, що є 28.000 офіцерських слуг і багато жовнірів зайнятих по варстатах, що йдуть навзаводи з приватними.

Військові варстати є жерелом крадежи і знущання над вояками. Колиб се у сунено, мала би держава збільшений контингент. Бесідник домагає ся дворічної служби і вказує на те, що в Галичині обиджують народні почування руских і польских жовнірів а найбільше зневаги зазнають жида. Соціалісти все будуть стояти за жидівскою молодежю і обороною констит. прав. Жовнірам дають лиху поживу і зле обходять ся з ними. Згадавши про убийство намісника, заявив, що соціалісти осуджують як найострійше убийства яко спосіб боротьби, але Галичина втратила довіре до парламенту.

Польські соціалісти будуть так тверді супроти держ. конечностей, як правительство супроти потреб Галичини.

Пос. Зомер (нім. рад.) домагає ся прискореня реформи ґрунтового податку.

Вплинули інтерпеляції Старуха про надужитя жандармерії, Будзінського про надужитя жандармів, почтових урядів і староства в буцацькім повіті, Бачиньського в справі не правного вибору бурмістра в Товмачі і соціалістів в справі застанови викладів проф. Вармунда, в котрім вказують на викликане тим роздратоване в студентских і професорских кругах і серед населеня. Виглядає се так, що се стало ся за впливом правительства заяканого погрозами клерикалів, щоби промостити дорогу до проголошеної „овлади університетів“. Таке становище правительства є замахом на свободу науки за поручену законами, а події останних днів показали, що такі безправні поступки є небезпечні для належного ходу наук. Інтерпелянти запитують, що думає вчинити правительство для обезпеченя свободи научи і університетів.

В дальшій розправі над внесенем Кольоврата промовляв міністер кр. оборони Георгі і зазначив, що військова управа є свідомо того, що накладає великі обовязки на ціле населене і вимагає великих жертв, признає, що і управа війск. приймає великі обовязки що до відповідного обходження з жовнірами. Случаї невідповідного обходження щораз рідші а міністер має надію ще дальшої поправи під впливом виданих розпорядків. Однак багато є пересадив в представлюваню сего стану, простує наведені случаи і застерігає ся проти докорів на корпус офіцерський. Противійскові відозви викликають недовіре до війск. властей а се стає головним поводом відрази до військової служби. Що до сумнівів односторонного підвищення контингенту супроти Угорщини зазначає міністер, що обидві кр. оборони є зовсім независимі від себе, хоч обидні мають одну задачу. Обговорює справу відпусток і пільг для жовнірів, що мають родини. В 1905 узгляднено 40% таких подань. Признані законом пільги мимо підвищення контингенту дадуть значні користи населеню. По промові Поспішіля замкнено розправу.

Регулямінова комісія відбула засіданє в приві бар. Бека. Референт Штайнвендер вніс, щоби утворено ще дві посади віцепрезидентів пос. палати і помножено число секретарів. Др. Крамарж домагає ся трех нових посад, щоби і південно слав. клуб був заступлений. Романчук противить ся сему внесеню, але колиб вже мала бути утворена четверта віцепрезидентура, то повинна дістати ся Русинам. Др. Евг. Левицький вніс, щоби утворено пять

посад і тим способом узгляднено всі сторонництва. Презид. Вайскірхнер вигає сі внесеня яко перше змаганє до зміни регуляміну, зазначає, що не можна справи так перевести, щоби всі сторонництва мали представників в президії і вказує на потребу інших змін наслідком відмінних обставин.

Бар. Бек покликуює ся на внесену правительством дотичну предлогу і домагає ся переведеня найпильяйших змін. Нема в Европі парламенту, котрий мав би так застарілий регулямін. Недостача єго відчуває щоденно і президія і палата а честь парламенту народного вимагає, щоби справи були переведені в новійшим дусі. Бар. Бек крім зміни що до числа віцепрезидента (заявляє ся за чотирма посадами) вказує на потребу підвищення числа підписів на внесенях і інтерпеляциях відповідно збільшеному числу послів. Так само потреба управління наглих внесень і забезпеченя правительственным предлогам содай певних днів в тижню. Також зміна способу обрад над бюджетом є конечна.

Відтак відкинено внесеня пп. Романчука, Левицького і Крамаржа а прийнято внесенє референта: Число секретарів ухвалено збільшити на 16. На останку обговорювано потребу переведеня реформи регуляміну в повній палаті, а тій цілі президент може скликати надзвичайне засіданє.

По промовах генер. бесідників Вінарського (соц) проти, а христ. сусп. Аксмана за предлогою ухвалено наглість в іменнім голосованю 280 голосами проти 136 і приступлено до розправи самого мерітущ предлоги. За внесенем голосували: христ. суспільники, німецько-народ. союз, німець. хліборобники, польське коло, Чехи (крім радикалів), Італіянци і москвофіли; проти: німець. радикали, соціалісти, чеські радикали і Русини. Німецькі поступовці з Чех і південні Славяни усунули ся від голосованя. Правительство осягнуло отже лише два голоси конечні до більшости 2/3. В поодиноких клябах особливо христ. суспільників повстало велике роздратованє, що многі послаи підчас голосованя повиходили.

Заграниця.

Про заостренє положеня в думі наслідком поданого нами вступлення міністра скарбу Коковцева і відповіді на се Мілюкова та заяви президента Хомякова подає київська „Рада“ такі ще поясненя:

»На председательськім місці зявляєть ся М. О. Хомяков. В думській салі настає мертва тиша. На обличах всіх депутатів — напружена увага.

Поясненя М. Хомякова. М. Хомяков. У вчорашнім засіданні держ. думи, при обміркованю розпису управи залізниць я припинив, після промови ґр. Уварова дальші промови з приводу слів, сказаних в попереднім засіданні міністром фінансів. При сьому я оцінював сі слова... Гадаю, що дума не має права обмірковувати вчинки свого голови, але сам голова, як що він добачить некоректність в своїх вчинках, як що ся некоректність може мати лихі наслідки і щось негарне для думи, — мусить пояснити свої слова... Я гаразд розумію, що зробив некоректно з боку формального — що до міністра фінансів, дозволивши собі дати оцінку єго слів, я зробив некоректно також що до членів думи, не давши їм змоги обмірковувати слова міністра, — зробив некоректно, не давши иншим членам думи слова після Уварова. Мушу, одначе, сказати, що опрїч писаного регламенту — наказу — я знаю регламент своєї совісти. Сей регламент примушує

мене гасити іскру, яка може запалити пожежу в думі. Як що мені пощастило се зробити, то я згадуватиму про сей день — з задоволенем, а не з каєтям.

Допоясненя М. Хомякова. Виявляє ся, що „некоректний“ вчинок Хомякова — оцінка слів Коковцева — мало не привів до... розпуску думи принаймні; так, на слова газет, поставив справу П. Столипіна. Подробиці конфлікту приблизно такі.

26. апріля у вечері Хомяков був у П. Столипіна. В розмові брав участь і Коковцев. Хомяков признав своє поведженє правильним, 27. в ранці Хомяков написав до П. Столипіна лист, в якому знов заявляє, що поведив ся правильно. Кажуть, що премер був в ранці в Царскім Селі, після чого Хомякову було послано приватний лист. В тому листі премер писав, що утворилась ситуація, при якій він уже не має авторитету і коли в таких дрібних справах він не може усунути конфлікту, то доведеть ся податись в одставку.

Тоді скликано з представників думских францій нараду, яка постановила вжити яких небудь заходів, аби усунути конфлікт. Тодіж Хомяков і уклав ту промову, яку наведено вище. Для думи інцидент сим вважаєть ся вичерпаним. В „сферах“ також вступає в права задоволеність з слуханної думи.

В кругах думи все ще проявляє ся велике зворушенє проти Коковцева. Роздумують над тим, чи не випадалоб обкрїоти для демонстрації бюджет міністерства скарбу, або вийти з салі, коли Коковцев ще раз почне промовляти.»

Допись з Самбора.

(Сучасні відносини політичні. Новий парох. Міські і шкільні справи).

Напружені, а навіть невиносимі відносини, що відбили ся в цілім краю, не минули і Самбора. Крайній вже час, щоби устало дальше цькованє і підюджуванє, а поважні люди з обох сторін повинні виступити рішучо проти сих, котрі в такій роботі бачать вияву патріотизму. Розбурхуванє пристрастий, викликуванє незгоди і ненависти довести лишень може до ще більшого заостреня і так вже прикрих відносин, тому кожний щиро мислячий і люблячий свій край і нарід чоловік повинен впливати утихомиряючо і лагодячо.

Самбір діждає ся нового пароха в особі о. Рабія, довголітнього катехита виділової школи. В особі о. Рабія бачили ми енергію діланя, підприємчивість і досвід на полі економічнім, тож самбірська громада має надію, що новий о. парох нетілько віддасть свої сили для проводу і упорядкованя своєї парохії, особливо будинків, але внесе свѣжого духа на економічнім полі.

Місто наше одержало з сим місяцем свѣтло електричне, упорядкованє декотрих улиць через часткову каналізацію, хотяй нігде правди діти, деякі улиці, котрих мешканці зарівно з другими поносять тягарі міські, лишені всякої опіки, а навіть не мають ніякого свѣтла.

Задля недостачі поміщеня для військо поніс Самбір значну страту, бо забрано вже більшу часть залози, а має ся лишити тільки невелика частина. Через се тратить місто значний оборотовий капітал, котрий лишав ся в руках торговельників, що тим болючійше відібе ся, бо Самбір не має майже ніякого промислу.

Самбір нетілько убогий в касарні, але не має також поміщеня для шкіл. Два будинки, з котрих оден сягає подо-

вини XVII. століття, дають приміщене для всіх шкіл міських женських і мужеских. Супроти сего не може бути мови о правильнім розвитку шкільництва народного, о гігієні, бож не стає спромоги на найпримітивніші вимоги.

Не тільки недостача шкільних будинків даєсь болючо відчувати, але і число шкіл, їх розміщене. Самбір, одно з більших міст, повинно що найменше дістати ще по одній школі дівочій і мужескій.

Вини сего стану не приписуємо ни нішній управі міста, але крайньому довголітньому занедбаню, від нинішньої же управи маємо право домагатись більшої опіки над народним шкільництвом і над дітьми своїх мешканців, котрі мусять молоді свої літа проживати в крайно негігієнічних будівлях.

Самбірська гімназія, хотий має гарний і просторий будинок, розрослась вже так, що не має відповідного поміщення. Станови сему легко могла би шкільна власть запобічи основанем рускої гімназії, о котру громади повіту самбірського, старосамбірського і других вже три рази вносили петиції з тисячами підписів до сойму, а то в р. 1900, 1905 і 1907 без найменших успіхів. Триста учеників Русинів, чей вистарчаюче число, щоби заповнити ними бодай низшу гімназію.

Рівнож разяче є, що так обширний шмат підгір'я самбірського, обіймаючий кілька великих повітів, не має жадної промислової школи.

НОВИНКИ

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Бориса і Гліба М.; рим.-кат.: Софії і 3 дочок. — В суботу: руско-кат.: Теодозія печер.; рим.-кат.: Івана Неломук.

— **Ексц. Митрополит Шептицький** виїздить дня 16. с. м. на канонічну візиту в деканати: Винницький, яричівський, янівський, городецький, щирецький, бурштинський, журавеньський і жидачівський.

— **Загальні збори тов. обзеп. „Дністер“**, відбули ся нині рано при поверх триста учасників зі всіх сторін Галичини. Проводив президент ради надзираючої, радник двора Гр. Кузьма. Про хід нарад подамо ширше в найблизших числах.

— **Право публичности.** Міністер просвіти надав класам I—V ліцею дівочого руского інститута в Перемишлі право публичности на рік 1907/8.

— **Про народну свідомість селян на Україні** свідчить отсей лист редакції „Рідного Краю“ видаваного в Києві. Лист сей звучить: „До братів селян. Читаючи Рідний Край, ми, селяни Хутора Мелникового, Валківського повіту, Харківської губернії, прочтали, що добрі люди збирають ся увіковічнити пам'ять нашого дорогого батька, Кобзаря Т. Гр. Шевченка, і збирають на се гроші. То й з нас декілька чоловік, зібравшись і послали на се святе діло хто 10, хто 15—20 копійок. Зібрали і послали в редакцію „Рідного Краю“ для одсилки в той Комітет, що приймає пожертвованя на збудоване пам'ятника Т. Г. Шевченка. Ми знаєм, що се ми послали дуже малу частину для такого великого діла, але ми думаємо, що хочби десята часть селян-Українців післалаб по такій часточці, то можнаб збудувати гарний пам'ятник Тарасові. Тепер же ми сим письмом просимо усіх селян, що читають і слухають „Рідний Край“, збирайте, у кого яка спроможність, — хто 10 коп., хто 15 коп. і посилайте на се святе діло, у кого в грудях є українська душа і кому дорогий український Кобзар Тарас. Він так піклував ся за нашою бідною Україною і заповідає і нам не оставляти її в лихі часи сиротою. Як дамо й ми хоч по маленькій частині, то знатимем, що і наша кирпичина лежить в пам'яткові нашого незабутнього Кобзаря, Т. Гр. Шевченка. — Селяни Хутора Мелникового, Валківського повіту, Харк. губ. 31-го Березня, 1908 року.

— **Полекша для селян.** З Відня доносять: Міністер хліборобства видав окружник до всіх дирекцій державних лісів і домен, який заряджує, аби в будучині не brano заплати за привіз на збиране ягід і грибів по державних лісах, та щоби вже сего року уділювано на то безплатного дозволу старшим людям і дітям до 12 літ, если устно або письменно представлять ту просьбу зі свідощтвом убожества виставленим дотичною громадою.

— **Два віча.** Дня 1. с. м. відбуло ся в Копичинцях велике народне віче при кількох тисячах учасників. Ухвалено ряд резолюцій, в яких жадаєсь рівноправности для Русинів, руских шкіл всіх категорій у східній Галичині, а спеціяльно рускої гімназії та учит. семінарії, кушнірської, колодійської і шевської школи в Копичинцях, поділу Галичини на часть руску і польску, загального, рівного, безпосередного і тайного голосованя до сойму, звесеня майоратів, державної помочи для місцевого населеня при парцеляціях, утвореня державних складів дерева ітд. Ухвалено також довіре рускому клубови парлам. і висказано обуренє москвичам. — Дня 6. с. м. було віче в Косові при участі около 200 селян, на яким ухвалено подібні резолюції до копичинецьких.

— **Слідство в справі Січинського.** З Відня доносять, що віденський суд кравий переслухав жінку пос. Евг. Левицького, сестру Січинського, обжаловану о похвалюване каригідних вчинків. П-ї Левицька мала сказати депутації студентів, що горда є з такого брата. Обжалована звиняє ся, що ті слова не відносили ся до справи злочину убийства намісника.

Die Zeit доносить, що руский клуб парлам. по нараді з адвок. Пресбургером і Родем порішив внести до найвисшого трибуналу просьбу о делеговане позакраєвого суду до процесу Січинського. Просьба в тій справі обнимає кілька аркушів письма. Між мотивами подано, що після постанов присяги судіїв присяжних, они не повинни з ніким говорити про ту справу, яку судять, тимчасом про ню загально говорить ся вже перед процесом. Далі ше наведено мотиви колегії судіїв о делеговане позагалицького суду в процесі руских академиків, а ті самі мотиви відносять ся і до сеї справи.

— **Фестини в Стрийськім парку у Львові** відбували ся в минулих роках що ведлі на дохід ріжних польських товариств. Фестини ті полягали на тім, що дотичний комітет обсаджував касперами всі брами і діри в парках парку і без вступного не впускав нікого до парку. В ті отже дні, коли Львовяни мали час на прохід, найкрасше місце було для них замкнене. Тепер говорять, що президент міста п. Цюхціньський не дасть дозволу нікому на устроюване фестивів в Стрийськім парку. Дав би Бог, щоби так стало ся!

— **Премії за наукові твори.** Дня 7. с. м. „Імператорское общество исторія і древностей російських“ при московськім університеті постановило видати смотрителєви кнєвоподільської духовної школи съвщеникови Н. А. Шпачинському премію імени Г. Ф. Карпова (500 карб.) за розвідку „Кієвській метрополит Арсеній Могиланський і состояніє кієвської митрополії в єго правленіє“. За наукову рецензію на сю працю професорови С. Т. Голубєву присуджено дати золоту медалю.

— **Реформа шкільної справи в Росії.** Дня 7. с. м. відбулась цікава лекція бывшего товариша міністра народної просвіти д. Герасимова. Лектор зазначив, що ще з часів Боголєпова при міністерстві працюють ріжні комісії та наради про організацію школи, але практичних результатів їх праці нема ніяких. Се через те, що в Росії система освіти помилкова. Найшкідливіше в рос. шкільній системі, на думку лектора, те, що не во всіх школах можуть поступово учні переходити з низшої школи до середньої, а потім до висшої. Щоб сего не було, необхідно, на думку автора, позаводити 4 класові городські школи. Лектор пропонував заводити по селах середні школи, щоб дати змогу селянам посилати своїх дітей до висших шкіл; се моглоб розв'язати

пекуче питанє про процентний приєм євреїв до середних шкіл. Успіхови науки у росій. школах дуже шкодить матеріальна нужда учеників; з підрахунків видно, що в російських висших школах 90 процентів шкільної молодіжи терплять матеріальну нужду; щоб здобути засобів на прожиток, шкільна молодіж витрачає на заробок останні сили. Для боротьби з матеріальною нуждою студентів иривительство повинно скласти особні позичкові каси — такі, які єствують для тойж мети в Фінляндії. В дебатах з приводу сеї лекції брали участь М. Ковалевський, Головин та інші.

— **300-літній ювілей Михайлівського монастиря.** Настоятель київського Злато-верхого Михайлівського монастиря дістав дозвіл і благословенє св. синоду на торжественне съвяткованє 300 літнього ювілею монастиря, що є думка впорядити в літку сего року. Як розповідає ся в літописях, Михайлівський монастир 11. марца 1108. року заснував великий князь київський Святяполк (Михайло) Ізяславич, що князував на протязі 1093 — 1113 р. р. Року 1113 Святяполк помер і єго поховано в Михайлівському монастирі. Року 1240 монастир були зруйнували Татари. Стіниж, якими монастир оточено, знищено в XVII віці.

— **Дрібні вісти.** В Остріві к. Сокаля упав з кладки до ріки Солокії 11-літній Петро Биць і утопив ся. Тіла ше не вилвлено. — В Бабині, самбірського повіта, найдено трупа цигана зі скрученою головою. Підозріні о убийство коршмарі Вольф Ліхт і єго два сини утікли, арештовано лише батька старого Ліхта. — В Новоселці на Буковині арештовано Кальмана Дреслера, який був проводирем ватаги вломників, до якої належав арештований у Львові Васійський. Та ватага мала вломати ся також до податкових урядів в Чорткові і Калущі.

— **Поетичний кутик.**

Сонет.

Час в час ливє — ік вєчеру все близше
Літ давно змєрлих згядка ледво мріє,
Мов лист осінній, що вже половіє,
Головку клонить низше все і низше.
Хоть в грєди сєрце тихше бє і тихше,
Хоть страсть лягла, любєв усє зоріє
Для вітчини, яр давна палєніє,
Нєсєсь мольба надійна к Нєбу висше.
Благослови нам віковічний Бєже
Зєрнєм родним ниву засівати,
Благослови нам Бєже милостивий!
Пристанути сійч втомлєний мєже,
Однак Тебє не встрієне прославляти
І покладати на Твій суд правдивий! Л.

Оповідки.

— **Тарасове съвято в Коломиї.** В суботу дня 16. с. м. відбуде ся заходом українських товариств в Коломиї концерт в 47. роковини смерті Тараса Шевченка в великій саді Каси оцадности, при ласкавій співучасті Вп. п. І. Бибєровичєвої, М. Бобанича, М. Волошина, О. Садовського і Т. Шухевича. Початок точно о год. 7:30 вєчером. Білєти продає „Народна Торговля“ і склеп Взаїмної Помочи учителїв в „Народнім Дємі“. — Запрошеня вислано лише тим Вп. Родимцям, котрі не мешкають в Коломиї.

— **На Яєну Гору.** Подібно як в минулих роках і сего року приготує ся богомілє в честь Прєсвятї Богородицї на Яєну Гору до Гошова. Люди так зі Львова, як і з околиці бажаючи взяти участь в єім св. богомілю, звольте зголосити ся до оо. Василян у Львові ул. Жовківська ч. 36. Зголосувати ся можна або самим або через своїх Вп. Отців духовних. Ціна їзди там і назад велїзницею (3 клєса) вносить: зі Львова 4 К 10 с., з Пуєстомят 3 К 40 с., зі Щирця 3 К 20 с., з Миколаєва 2 К 70 с. Відїзд богоміля є напачєний на 30. н. ст. мая с. р. рано. Поворот 31. н. ст. мая вєчером. Близші відомости подасть при замовленю білєтів монастир. Христос воскрес! — Оо. Василяни ул. Жовківська ч. 36. Львів, дня 8. мая 1908.

— **Іменованя.** Краєва рада шкільна надала посади дійсних учителїв в гімназіях: професорам і дійс. учителям: Др. Іванови Раковскому в Коломиї в рускій гімн. у Львові; в польських гімназіях: Брон. Грашиньскому з Коломиї у Львові (V); Алекс. Радецькому з Перемишля у Львові (V); др. Брон. Бандровскому у Львові (VI); Фр. Смольці з Яєла у Львові (VII); Стан. Даньєви з Тернополя у Львові

Наука, штука і література.

— Нова збірка композицій М. Лисенка — на слова різних українських письменників М. Старицького, Ів. Франка та інших. — готова до друку і вийде небавком у Києві.

Економічні вісті.

— Звіт тов. торговельно-промислового «Сокильський Базар» стоваришени зареєстрованого з обмеженою поручкою у Львові за місяць цвітень: Торг в місяці цвітня був о К 2.203.60 більший від торгу в цвітні минулого року. На збільшене торгу вплинула значно трафіка тютюну, стемлів і марок, котру посідаємо від 18. лютого 1908. На вкладки вплинуло в цвітні К 1.205.10. Стан з 30/5. 1908. К 13.588.08. На уділі вплинуло в цвітні К 36.00. Стан уділів з 30/4. 1908. К 2.994.00. На фонд резервовий вплинуло К 4.00. Стан фонду резер. з 30/4. К 164.00. Оборот касовий в цвітні К 11.717.24. До товариства приступили в цвітні Вн. О. Барилляк, урядник чеського Банку, з 1 уділом, Т. Гриневич артист маляр з Лопушні з 2 уділами. На розвій нашого стоваришени впливає по більшій часті патріотизм нашої провінціоноальної публіки, котра так підчас прїїзду до Львова як і листовними замовленнями збільшає з котрим місяцем торг в склені. Крім того льокує значно свої оцадности в нашім товаристві, чим доказує своє довіре до солідности нашої фірми, а нам додає охоти до енергічнійшій і успішнійшій праці на торговельній і організаційній ниві. Членський уділ 25 К, вписове 2 К, % від вкладок 5%. — Дирекция «Сокильського Базару» у Львові ул. Руска 20.

Телеграми

з дня 14. мая.

Відень. До страйку на віденським університеті в обороні проф. Вармунда, можна вносити, вже не прийде. Лише радикальнійші елементи пруть до страйку, решта німецьких студентів дала ся пересвідчити промовою ректора.

Танґер. Француско-іспанська поліція почала тут свою службу.

Адвокат краєвий

Др. Соломон Віттлін

отворив канцелярию у Львові при ул. Крашевського 5.

Лікар

Др. Володимир Янович

мешкає від 1. мая с. р.

в Стахиславові, улица Голуховського

(давнійше СЕРЕДНА) ч. 1.

(5-5)

ДОБРИЙ АПЕТИТ

дістанете по ужитю

Кайзер'а

Pfeffermünz-Caramellen

Випробовані і поручені лікарями.

Необхідні при лихим травленю, безапетитности, жолудковім болю і т. д. Відсвіжуюче і оживляюче средство.

Пакет 20 або 40 сот. у всіх аптиках і дрогуернях.

(12-12)

(VIII). Ів. Носалеви з Бучача в Н. Санчи (II), Стан Фішерова з Цешина в Бохні, Марк Прушинському з Дембиці у Львові (II), Стан. Майковському зі Станиславова у Львові (VI), Кар. Бобжинському з Подгужа в Кракові, Меч. Земновичови з Тарнова в Подгужу, Каз. Кобвадеви зі Стрия у Львові (IV), Йос. Виснявському в Коросна у Львові (VII), Ант. Белякови з Сянока в Подгужу, Ів. Александровичеви з Коломиї в Станиславові, Едм. Ласинському з Живця в Бохні; в реальних школах: Фр. Новицькому зі Станиславова у Львові (I) та Ів. Сужанкови з Тернополя в Живцю; — заступникам учителів в гімназіях руских: Мвх. Песацькому в Коломиї, Юліян. Чайковському в Станиславові, Олег. Целевичови в Перемішлі, др. Адриян. Конилянському в Станиславові і Теод. Примакови в Коломиї; в польских: Войт. Мороньови в Бучачі, Евг. Пілерови в Станиславові (II), Кар. Крамарчикови в Яслі, Фел. Пшиємському в Перемішлі (II), Стан. Сутковському в Мельці, Яросл. Опатрному в Н. Санчи (I), др. Чесл. Нанькому в Самборі, Ант. Герцігові в Станиславові, Каз. Модичці в Терембовлі, Стан. Бороньови в Коломиї, Петр. Клоцінському в Н. Санчи, Вол. Стожкови в Н. Торзі, Каз. Сосницькому в Сяноці, Йос. Заячківському в Золочеві, Густ. Коцінерови в Сяноці, Меч. Войковському в Тернополі; в реальних школах: Стан. Белзовському в Коросні, Алекс. Солецкому і Ів. Августакони в Снятині, Андр. Клямкови в Живцю, Стеф. Юньському в Тернополі і Стан. Пшонови в Живцю.

— Перенесена. Кр. рада пік. перевесла дійсних учителів гімназій: Никиф. Даниша з Бучача до рускої гімн. в Коломиї, Волод. Бирчака з Самбора до Дрогобича, Онуф. Гецьова з Бучача до польск. гімн. в Коломиї, Льва Кероньского з Бучача до Ярослава, Стан. Рембача з Бучача до Вадовиць, др. Конст. Войцеховского з VI до III гімн. у Львові, др. Мар. Янеллього з Н. Санча до VIII г. у Львові і Людв. Петриньского зі Станиславова до гімн. в Сокалі; приділила: др. Генр. Бігельайзена назад до гімн. в Дрогобичі, Войт. Смоліцкого назад до гімн. в Золочеві і др. Корн. Гека назад до IV гімн. у Львові.

— Виділ тов. «Вакаційних Осель» у Львові оголошує, що прийме в сім році 40 дівчат на оселю в Милованю. Виділ приймає лише пильні і чемні дівчата, котрі не мають де виїхати на вакації. Бідні дівчата приймає ся безплатно; богатші платять по 20—40 К за весь час, відповідно до мааткового стану родичів. Всі дівчата, котрі внесуть поданя, мають зголосити ся 7. червня, в неділю о 9. год. рано в школі ім. Шевченка ул. Сикстуска 47. до лікарських оглядин. Приняті дівчата складають по 5 К на кошти подорожи. Поданя треба вносити на руки секретаря С. Герусиньского, ул. Арсенальська ч. 6 III. пов. у Львові найдальше до 1. червня. Спізнені поданя не будуть узгляднені.

— Війскові музики будуть грати у Львові в маю: дня 19. перед домом інвалідів 80. п. п.; дня 20. перед корпусною командою 95. п. п.; дня 21. в позсуїтским огороді 15. п. п.; дня 26. в стрийским парку 30. п. п.; дня 27. перед намісництвом 80. п. п. Початок концертів о 6. год. по пол.

— З пошти. З днем 16. мая 1908. заводять ся при ц. к. уряді почтовім в Краснім службу листового сільского в двох округах а іменно: в понеділок, середі і пятницю для місцевости Фірліївка, Вільшанка, Скнилова і Бортова, а ві второк, четвер і суботу для Приставалок, Брикони і Пітрич.—Дня 16. мая 1908 заводять ся на час сего річного сезону купелевого с. є до 15. вересня в Лазьнях Немирівских, місцевости, яка належить до округа доручень ц. к. уряду почтового в Немирові, складницю почтову зі звичайним кругом діланя. Складниця ся получена буде з ц. к. урядом почтовим в Немирові за помочию тижнево шестипразового пішого післанця.— З днем 1. червня 1908. заводять ся при ц. к. уряді почтовім в Солотвині тижнево шестипразову службу листового сільского для місцевостей Монастирчани і Жураки.

Посмертні оповістки.

— Льонгин Церкевич, емер. ревідент кр. дирекції скарбу, упокоїв ся у Львові дня 13. с. м. в 68. році житя. В. е. п.!

Контора виміни

ц. к. уприв. галицького акційного

БАНКУ

Гіпотечного

виплачує без потручення провізії або коштів

всіякі купони

вильосовакі вартіські папери.

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер”

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний)

приймає обезпеченя будинків, всяких річий домашних і господарських, збірна і паші против шкід від пожару.

Шкоди ліквідує і виплачує «Дністер» з найбільшою скоростію. Оцінка шкід відбуває ся в присутности 2 господарів членів. Дотепер виплатив «Дністер» 15.885 відшкодовань в сумі вісім і пів мільона корон.

Зиск по скінченім році звертає ся членам. Звороти за р. 1906 і 1907 вносили по 10 при.

Банк красний у Львові і в Чернівцях, Каса оцадности у Львові, Руска Шциниця в Перемішлі приймають поліси «Дністра» при уділюваню позички.

На жите можна обезпечити ся через «Дністер» в Краківским Товаристві.

Агенції «Дністра» находять ся в кождім місті і в многих селах; там, де еще не робить инший агент «Дністра», можуть письменні селяни старати ся о уділеня агенції. До тепер заробили агенти 1.142.108 корон провізії.

Фонди Товариства 31.12.1907:

Table with 2 columns: Фонд резервовий, резерви премій, спец. на звороти, на ріжницю курсів, резерви спеціальної емерит. урядників, инші фонди заосмотреня. Values in K.

Разем сума К 1.964.824—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

Table with 6 columns: До Львова приходять з, рано, перед пол., по пол., вечер, в ноці. Rows include Krakova, Rашева, Підволочиск, Чернівцець, Станиславова, Коломиї, Стрия, Пустомит, Самбора, Любіня, Рави рускої, Янова, Брухович, Зимної води.

Table with 6 columns: Зі Львова відходять до, рано, перед пол., по полуд., вечер, в ноці. Rows include Krakova, Rашева, Підволочиск, Чернівцець, Станиславова, Коломиї, Стрия, Пустомит, Самбора, Любіня, Рави рускої, Янова, Брухович, Зимної води.

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.